

pokazal! Kaj pa še boče tvoja žlahta več? No, no, Hanzej postavili te bomo na višji stol, namreč na bikov...

Novice.

Propadamo?! Zopet enkrat šumi po listih naših nasprotnikov, da propadajo „Stajerc“ in njegova stranka... Mi se tem otročjem iz srca smejemo. Vsako leto enkrat ali dvakrat nam zapojejo nagrobno pesen in vendar živimo že 7 let, brez da bi čutili kakšne težave. Zopet enkrat torej propadamo; zakaj neki? Kunštno glavice v prvaških uredništvah so izračunile, da smo pri zadnjih volitvah le kakšnih 6000 glasov. No, ta je pa modra! Prvič ponavljamo, da sta Ježovnik in Roblek izvoljena z najmanjše 60—70% naših glasov. Te glasove treba nam pristiati! Ali je res kdo tako neumna, da bi mislil, da sta Špindler in dr. Kukočev v par tednih tisoče kmetov spreobrnila? Ako je kdo neumna, mu ne moremo pomagati; nam je to pač vse eno. Pravijo tudi, da naš list zopet „hira“. Tega mi ne čutimo. Nasprotno, — vkljub goljufiji in nasilju najumazanejših vrste raste število naših naročnikov. Po Stajerskem in Koroškem gremo naprej! Pač pa se nam zdi, da hirajo drugi listi, na primer tista ljubljanska cunjca, s katero si je umazal dr. Jurtela svoje roke ali pa tista smešna tetka „Domovinka“, ki zataji vsakih 14 dni enkrat vsa svoja načela! Tudi „Narodni list“ ne živi od naročnikov in smelo trdimo, da ni ne na Stajerskem in ne na Koroškem lista, ki bi imel toliko naročnikov in odjemalcev kakor „Stajerc“!... Zato pa, modrijani v prvaških listih, le radujte se in sanjarite o našem propadu, — mi vam privoščimo te otročje sanje. Duševne batine, ki jih pa dobivate od nas z vsakim dnevom, vam bodo te sanje že pregnale...

Po vsem časopisju, — seveda ne po prvaškem, marveč po velikih nemških listih, — se prinašajo članki o volitvah v naših krajih. Grozovite sleparije, s katerimi so prodrli koroško-stajerski klerikalni kandidati, neznosni pritisek, naravnost sistematična zloraba vere in cerkve, preziranje vseh postav, — to je v drugih krajih že davno nemogoče, to se godi komaj še v najtemnejših kotih Galicije ali Ogerske! Zato se čudijo tuji listi in se nam — smejejo. Res, malo smešno je, da se pusti vso prebivalstvo na Stajerskem in Koroškem od par sto zbesnelih duhovnikov v kozji rog pognati! Smešno je in vendar tudi žalostno. Kajti to ljudstvo je zbežgano, duševno vtujeno in zanemarjeno, — to ljudstvo ne čuti, da je pljunilo s to volitvijo v lastno juho. Ne pozabimo tega, da se je pitalo naše ljudstvo s časopisi „la „Domovina“ in „Gospodar“, z Mohorjevim knjigami in farškimi pamfleti. Desetletja, ne, stoletja sem, odkar so izdihnil zadnji svobodomiselnih kmetje, so imeli vazde edino politikujoči klerikalni duhovniki v roki. Ti klerikalci so namenoma in nasilno zanemarili ljudstvo, zastrupili njegovo dušo! In zdaj vpijejo, da so „sijajno zmagali. Zahvaljujemo se za te zmage. Zmagal boče tisti, ki ima največ izobrazbe, največ duševnih zmognosti, največ dušnega orožja. In to niso klerikalci! Čimklerikalnejša je pokrajina, tembolj neumna, duševno zaostalo je tam ljudstvo. To pa postaja z vsakim dnevom boljše; z vsakim solnčnim žarkom postaja svetloba večja in zato — je bodočnost naša!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Linhart — oproščen! Pred kratkem šele so vložili prvaki tožbo proti našemu uredniku Linhartu. Na jezuvitični način je mislil farški dr. Benkovič, da boče spravi urednika v luknjo. Tožil ni za vsa tista očitanja, katera mu je vrgel naš list nevstrašeno v lice; edino za besedico „Cvenkanič“ je tožil. No, Benkovič in njegov modri zastopnik dr. Rosina sta pogorela. Urednik Linhart je bil oproščen in novo pečeni farški poslanec Benka-Cvenkanič boče moral vse troške plačati. Črna gospoda se je torej do kosti osmešila. Mislili smo, da boče s tem stvar končana. Ali — osel gre le enkrat na led, — prvaški dohtarji pa grejo večkrat. Prinesli smo svoj čas članek iz Hoč pri Mariboru, v katerem smo prav pohlevno okraščili farškega podrepnika Visočnika. Za svoje trditve smo

imeli dokaze v roki. Dokaze imamo, da je Visočnik proval naš list, da bi kmalu batine dobil, da je prodajal sleparske loze, da je hodil z nekim frančiškanskim beračem okoli itd. Visočnik je dobro vedel, da so naše trditve resnične. Ali tekel je k prvaškemu dr. Rosini in ta nam je poslal predrzni popravek po § 19. V popravku se je ednostavno reklo: „To ni res in ni res in ni res“. Postavo in resnico se je lep-talo naravnost v blato. Zato smo prijeli lažnivega popravkarja za dolga ušesa in smo mu rekli, da je nesramno lagel. Ko bi imel ta farški podrepnik prav, tožil bi nas pred porotnike. Ali tega se ti tički ne upajo. Prvaški dohtarčki so spravili Visočnika na svoje limanice in mož je bil tako neumna, da je zopet tožil našega urednika po § 496. Tožil je le za besedo „lažnik“, vse drugo je pustiti pri miru. Mislili so pač ti modrijani, v Rosinovi pisarni tako-le: „lažnik“ je psovka, za katero ne dopusti sod-nija dokaza resničnosti; Linhart bo moral torej molčati in sodnik boče tega ferdamenskega Linhartu v luknjo poslal! Tako so mislili, pa le ni šlo. Linhart ima hvala Bogu precej dobri jeziček. Povedal je pred sodnijo, da hoče vse svoje trditve dokazati in sodnik se je izjavil inkompetentnega, — ta preštantni Linhart je bil prost. Visočnik boče moral plačati našega advokata, prvaškega dohtarja in vse druge troške. Prav mu je, temu črnemu petelinu! Vendar pa bi zaslužili glavno kazen tisti dohtarški prvaki, ki spravljajo neumne možakarje v nesrečo! Blamaža je Rosinova! Osel gre le enkrat na led, — kolikokrat bodo šli prvaški dohtarčki!...

Ptujska duhovščina dela mirjoljubnem g. proštu kakor sploh vsem poštenim prebivalcem v Ptuj velike preglavice. Na eni stani hočejo pokazati minoriti vedno iz novega, da jim je politično hujskanje prva skrb, na drugi strani pa sta se razvila mestna kaplana Jäger in Koprivšek v politična petelinčka najhujše vrste. Gospodje Vavpotič, Pšunder, Koprivšek, Jäger e tutti quanti hočejo kar čez noč premagati napredno misleče Ptujčane. Mi se sicer ne brigamo za politično „prepričanje“ teh ljudi, ki so le hlapci mariborskega nadhujskača Korošca. Ali proti temu se postavimo v bran, da bi se moralo pustiti vso ptujsko prebivalstvo obrekovati in psovati po klerikalnih kranjskih cunjah. In to se danes godi! Vsak dan čitamo po klerikalnih listih naravnost nesramne, brez-značajne psovke; — te psovke mečejo blagoslovljene roke na tisto prebivalstvo, od katerega živijo! Ali to še ni vse. Tudi v šoli se pričnjenja vlivati strup v otroške duše, — tudi v šoli se skuša nahujskati otroke proti starišem! Temu počenjanju mora biti enkrat konec! Črni gospodje vplivajo sicer v prvi vrsti na ženske in so ustanovili vsled tega svoj „Christlicher Frauenbund“, po domače: društvo ptujskih tercijalk, katerih „geistlicher Mitberater“ je g. Pšunder. S tem, da vzgajajo našo deco v politični hujskariji in da poneumijo naše žene, — s tem mislijo polagoma napredno mesto posiliti v črni tabor. Temu mora biti konec! Ali naj trpimo, da pride otrok iz šole in pravi: mama, ali je oče res brezverec? Ali naj trpimo, da se vsiljuje deci druge knjige, nego so jih stariši dali? Ali potrebujejo naše žene kakšnega „Mitberaterja“? Ali je lepo, ako sedi debeli minorit ob 1/2 uri po noči med socialističnimi železničarji v gostilni pri „zamorcu“? Ali je to lepo, da se nahujška prebivalce v Dražencih proti Brežanom? Ali ni to naravnost predrzno izzivanje, ako lšzejo ptujski duhovniki, da je naš list „brezverski“ in ako agitirajo v šoli, spovednici in društvu z vsemi sredstvi proti „Stajercu“? Temu treba konec napraviti! Pač ni čuda, da so sprejeli meščani sklep, da ne bodo otrok verouku pošiljali, dokler se hujska deco proti starišem. Odgovornost za tak korak nosijo tisti duhovni v Ptuj, ki so pozabili na svoj poklic in postali hujskači v talarju. Prebivalstvo v Ptuj pa se ne boče pustilo komandirati od mladih farških petelinčkov, ki ne vedo od življenja ničesar! V mestu hočemo mir in zaropotali bodemo odločneje, ako ne pride do mira! Vbogi g. prošt Fleck je pač vedolžen na teh dogodkih, njemu je politika „terra incognita“, on se briga le za svoj zvišen po-

kljic. Vkljub temu pa se obračamo še enkrat do g. prošta, naj poseže z železno roko v sršeno gnezdo, naj napravi red, kajti druga odklanjamo vso odgovornost za nasledke bre-mejnega hujskanja teh duhovnikov. Ptujčani! Vi pa izvajajte posledice že zdaj! Delujte s dvojenimi močmi za naš list! „Stajerc“ mora priti v vsako hišo, v vsako gostilno in Ptuj. Naročajte ga i za vaše posele! Tako pokažemo, da se Ptujčani ne pustijo komandirati od mladih petelinov, katerim je šla ošabnost v glavo. Ako hočete pokoj, — dobro za vas in nas! Ali hočete boj, — tudi dobro! Ali ne tarnajte potem kajti z belimi rokavicami ne primemo nasprotnike za ušesa! Vrgli ste nam bojno rokovic pred nogo, — mi jo poberemo in videti bočemo, kje bo zmagala. Proč s klerikalizmom!

Prvaški tat pred poroto. Poročali smo svoj čas, da je bi prvaški poštni oficijant v Ptuj Anton Schwarz zaradi raznih sleparij aretirani. Prvaški listi, ki poberejo vsako malenkost, kadar se tiče naprednjaka, so o tej zadevi kmolčali. Te dni pa je stal Schwarz pred mariborskimi porotniki. Priznal je svoje grehe v noma in bil obsojen na 10 mesecev težke ječe, ipoojstrene s postom in trdim ležiščem vsaki mesec. Ragovedni smo, ali bodo prvaški listi svojim vernim ovcicam kaj o tej obsojnosti povedali?! Mislimo, da ne veliko. Kajti lumparija za lumparijo pride na dan in povsod so prvaki glavni junaki. In ti ljudje, katerih priveditelji so nepošteni, hočejo druge morale učiti „Proč od Brega“, to je najnovejši klic, katerega so si izmislili za Dražence nekateri klerikalni smrkolini. Mi poznamo te tičke in morda se boče še prigodilo, da jih bodo Draženci sami pognali čez most v farovž... Ali vprašajmo se: kaj pomeni to „Proč od Brega“? Ali bi občina Breg morda poginila, ko bi tistih par hiš v Dražencih bilo priklopljenih drugi občini? Mislimo da ne, kajti gospodarstvo Brežan občine je v popolnem redu. Pač pa bi kmetje v Dražencih čutili, ker bi prišli bogve kam in bogve v kakšne razmere. Mi svetujemo: mimo kri! Sramota je sicer, da se pustijo prebivalci v Dražencih nahujskati od farških smrkolinov, — sramota je, da imajo v Dražencih še tako debele planke na čelu, — sramota je da porabi „črni purgermeister“ svoj vpliv v svojo lastno škodo in v škodo svojih sosedov, — ali mnene posledice te sramote bodo Draženci sami čutili. In morda pride še čas, ko bodo klicali: Nazaj v Bregu! Tisti pa, ki hujskajo nepremislno, tisti bodo enkrat kaj doživeli... Brežka občina je bila vedno v vseh zadevah edina, zato je res lumparija, ako hujskajo privranci nevedne en del prebivalcev te občine proti drugemu.

Iz Št. Vida pri Ptuj se nam poroča: Po vodom zlate poroke zakonskih Toplak, ki se je vršila dne 26. maja, opaziti je bilo pri župniku Andrej Berdnika pravo krščansko „ljubezen“. Politika ne spada v cerkev, ali ta žegnani gospod se za to ne briga. Pri nagovoru je omenil, da je jubilar rojen v Podvincih, torej v občini, ki je tako „lepo“ volila za deviško-medob-žnega hofrata Ploja. Malo čudni je ta govor ob priliki zlate poroke. Slavnji hofrat Ploj pač ne boče doživel zlate poroke, ker je tako „dobra kristijan“, da je ločen od svoje katoliško-mo-poročene žene. To je pozabil župnik povedati. Ali naprej! Zvečer, ko je zvonar pričel zvoniti, šel je župnik s pasjim bičem na stolp in je nagnal ljudje ven; pri tej priložnosti je v bičem sedemkrat udaril! Na mostu se je zgodil potem prizori, ki mečejo prav čudno luč na tega čudnega „namestnika božjega“. Ljudje bi bili kmalu župnika kopali, kajti eden teh župnikovih pristašev je že zaklical: „Pojo župnika kopat“. No, neki slučajno došli Št. Vidčan je župnika itak dobro — opral. Zaka ta črnosuknež ne toži?? Očita se mu vendar precej nelepih stvari! Menda se čuti krivega. Ti župnik, spominjaj se, da se ti je klicalo na mostu: „Stranujta se!“ in glej, da se naučis tvojega zvonarja in hlapcev malo več izobrazbe. Kajti ako se ne poboljšaš, bo „vera“ še bolj „pešala“. Sicer pa to ni vse. O temu župniku vemo še celo vrsto ne prelepih dogodkov. Pri kratkim je umrl neki Herman pri obč. prestojniku v Dravcih. Hotelo se je ga je pokopati brez vsega; ali ko so prišli sinovi pokojnjega in so pokazali polne žepe, pričelo je zvonjenje

pa je padel od malega zvonca „bingl“. Za denar
 rojajo gotovi ljudje tudi svojo dušo! Tudi je
 Berdnik pozabil, kako naj pozdravi svoje
 kadar pride na prižnico. Radovedni smo,
 bodo tamošnji farani čuli od kakega dru-
 gozdrav „hvaljen bodi Jezus Kristus“. Vse-
 ktor se bode streljalo od veselja po vseh goreh
 dolinah te fare, kadar jo popiha ta duhov-
 ...

Napredna zmaga v Cirkovcih. Poroča se
 dne 27. maja so se vršile občinske vo-
 v Cirkovcih. Dve stranki so si stali na-
 vroti in hudi boj je bil. Željno smo čakali na
 volitve in pričakali smo jo. Čeravno so
 bombardirali s psovskimi nemčur itd., so
 kadar rnuhi pogoreli. Dani se, počasi a go-
 rako tema izgine pred jutrajno zoro,
 tako bo izginila moč naših nasprotnikov, kakor
 je pri zadnji volitvi pokazalo. Le tako na-
 Kot novi župan je izvoljen g. Joh. Kušar,
 mestnik v Siskolah. Kot moder in izkušen kme-
 narlec je vsem nazadnjakom trn v peti, ker ne
 z ntimi v klerikalni rog. Ko bi občani
 njegove navste poslušali, bilo bi že lahko pri-
 nasti dosti na boljšem. Sicer ne smemo prezreti
 nedopolnega dela in skrbi dosedanjega župana
 Goljata, za kar mu gre vsa hvala. Edina
 občanon je bila, raznesti gnezdo godnih
 denih kosov, starih odbornikov s svetovalcem
 vred, katerih smo se tudi z večega otreali.

Zdaj pa pleši, pleši, črni kos —
 ja kak bom plesal, ker sem bos ...

Polenski župnik Valenko se kaže kakor zati-
 naprednih obrtnikov. Slišimo od več strani,
 da se je Valenko že proti raznim osebam iz-
 mela, da ne smejo nekemu naprednjaku živeti
 nastiti. Ker so izobraženi naprednjaki njegovi
 sovražniki in ker nočejo v njegov rog trobiti,
 zato prepove na vsakemu k tem ljudem zahajati.
 Val faranon nam je pisalo glede te zadeve.
 Moje pišejo: „Mi gosp. Valenku danes svetuo-
 vamo, naj se raje poteguje zato, da bo v cerkvi
 po stoleh in sploh povsod manj prahu in vse
 bolj v redu. Opozorimo pa še posebno in opo-
 minjamo, da naj, kadar gre na spoved, ne gleda
 v stran, ko pri cesti ljudje klečijo; naj da bla-
 govno, kakor je stara navada in naj ne gre
 nikamor kakor žandar s svojo puško“ itd. ... Tako
 nam pišejo farani. Tudi mi se pridružimo temu
 menanju in svarimo g. Valenka!

Mežnar iz Polensčaka, — obsojen. Poročali
 smo, da je tožil trgovec Ploy iz Polensčaka
 namošnjega mežnarja Glavnika, ker je imel ta
 prehodi jezik in je legal ter obrekoval pošte-
 zna moža. Pred sodnijo seveda je bil mežnarček
 čisto drugačen. Zvijal se je kakor jegulja in
 povajal milo, naj se mu vse laži odpusti. Ves
 pogum je možakarju izginil kakor kafa in bil je
 popoln epokorjenemu grešniku, tako da se ga
 je trgovec g. Ploy usmilil. Edino vsled usmi-
 ljenja g. Ploya se je rešil ta mežnarček občutne
 karni. Vendar pa je moral g. Ploya milo za
 odpuščenje prositi in mora to tudi v fari raz-
 glasiti. Obenem mora 10 kron za ubožce in vse
 troške plačati. Tako mežnar, za zdaj imaš
 menda dosti! Pomisli pa, da si šel na limanice,
 katere ti je nastavil tvoj župnik Valenko, ki
 pravzaprav še bolj kazni zasluži. Pobjoljšaj se,
 mežnarček in pusti poštene ljudi pri miru, kajti
 pridnojiče se ti ne bode več odpustilo in romal
 bodiš brez usmiljenja v luknjo!

„Kardinal“ Zdravec v sv. Bolfengu pri
 Središču nam je poslal svoj čas popravek, ka-
 terega smo morali po postavi brez opombe ob-
 javiti. Mislili smo takoj, da je popravek zlagan,
 kajti po navadnih lažnikih skovani duhovniški
 popravki paš ne bodo nikomur pameti zatem-
 niti. Naši dopisniki pa nam pišejo zdaj glede
 popravka „kardinala“ Zdravca sledeče: „Res
 je, da je župnik rekel te besede: ravno to si
 bodiš oženiti, ki „Štajerca“ bere! Ni res, kar
 piše g. Zdravec v svojem popravku, da je le
 denina in nevesto svaril pred slabimi časopisi,
 ampak res je, da je naravnost sinfal čez „Sta-
 jerca“. To imajo na popravek! Vprašamo Te,
 župništer, kdo je lažnik? Ali imamo 19. § za
 duhovniške laži? To bo pribito in tudi sodnijsko
 Ti dokažemo, če hočeš!“ — Tako je torej! Vi,
 „kardinal“ Zdravec ste v svojem popravku prav
 podlo in nesramno lagali. Vi nimate niti
 toliko poguma, da bi stali za tem, kar v svojem
 hujkanju storite! Sramujte se! Sicer pa vemo,

da tudi zdaj Zdravec še ne odneha. Eved slučaj:
 Ko je „kardinal“ za velikonočno spoved listke
 delil, stopil je tudi pred neko dekle in ji rekel:
 „Tudi pri vaši hiši je „Štajerc“, to je grdo in
 tudi greh“. Dekle mu je odgovorilo: „To ni
 res, le moj brat ga ima“. Ko pa pride isto dekle
 v nauk za ženitev, pričel je „kardinal“ zopet
 psovati čez „Štajerca“ in dejal: „To je lepo, k
 vaši hiši itak več „Štajerc“ ne hodi“. Mi vpra-
 šamo: kje pa izve župnik vse to? Saj vendar
 ni poštar! Ali izvoha to morda po kaki nepo-
 stavni poti? No, ko pride dotično dekle k spo-
 vedi pred ženitvijo, zarohnel je Zdravec nad
 njo, češ da ga je ona v „Štajerca“ dala. Dekle:
 „Jaz nič ne vem od tega“. — Zdravec: „Jaz
 Vam ne verjamem, boste že enkrat odgovor
 dajali“ itd. Tako opravlja ta katrski hujskač
 spoved! No, mi bodemu črnuhu še občutneje
 ušesa navili in povedali kaj o njegovih tožbah
 in kako faro zanemarja. „Popravki“ bodo še
 bolj oči odpirali!

Odprto pismo. Piše se nam: Gospodu ka-
 planu J. Krainjc v sv. Petru pri Ma-
 rioru! Ker niste na moje pismo in javno
 zahtevo Vaše v razburjenosti volilnega boja na-
 pravljeno lažnivo očitanje dokazali ali preklicali,
 — nosili bodete nasledke, da se Vas podučiti, da
 se ne sme obdolžiti šolskega svetovalca brez
 vzroka nepostavnega dejanja. Toliko Vam na
 znanje. Karl Pessl, načelnik krajnega šolskega
 sveta v Leitersbergu in Karčevini.

Kaplan Kranjc v sv. Petru je predrzen fan-
 tič. Med volitvijo je lagal čez g. Pesslja, da se
 je kar kadilo in se bode imel za to pred sodnijo
 zagovarjati. Ali tudi zdaj nastopa ta fantič! Ču-
 jemo, da kar divja proti „Štajercu“. Pri kmetih
 dela kar cele hišne preiskave, da bi našel naš
 list. Ako ga res najde, potem ga strga in sežge.
 Mi opozarjamo naše naročnike, naj položijo žeg-
 nanega paglavca čez kolen in mu jih naj našte-
 jejo 25 s šibo, ako bi se predrznil, trgati njih
 lastnino. S takimi fantiči bodemo kmalu gotovi.

Kako je bil dr. Benkovič izvoljen? Piše se
 nam: Župniki in kaplani Pernat, Preskar, Pre-
 siček, Cebašek, delali so grozno pred in na
 dnevu ožje volitve. Župnik Pernat je pridigoval
 približno tako-le: Ljubi kristjani, ako volite
 koga drugega nego Benkoviča, potem bodete
 prokleti; mi smo revni, mi potrebujemo zbolj-
 šanja plač; vsak je bolje plačan kakor mi (du-
 hovniki); dohtar ve več kakor kmet itd. ... Ob
 koncu je odpustil ta župnik svojega grobokopa,
 ker je ta nasprotno volil, iz službe. Lepo krščan-
 stvo! Župnik Preskar zopet je poklical 40 mu-
 vdanih žensk iz Kapel k sebi in jim je naročil,
 da naj nagovorijo svoje može, da bodo zane-
 sljivo za Benkoviča glasovali. Kaplan v Pišču
 je bil v svoji fari zelo presenečen. Baje je bil
 v občini Boismo v neko klet zaprt in precej
 časa tam zadržan. Zakaj neki ne toži? Boji se
 menda, ker ima maslo na glavi. Preskerju so se
 23. maja hudo smejali zaradi njegove agitacije.
 Tako naj bi se zgodilo vsem hujskačem! Uči-
 teljstvo je seveda za trboveljskega sultana Roša
 z enakimi sredstvi delalo. Žalostno, da ni dobila
 nova stranka nobenega poštenjšega kandidata!

Pravi „Prozeshansel“ je podgorški župnik
 Pečnik. 29. maja je bila velika obravnava v
 Slovenjgradu. Pečnik je moral plačati najpreve
 25 K v neki namen, drugič pa 10 K, ker se je
 hotel pretepatvati. On sam je tožil celo vrsto
 kmetov, ki pa so bili vsi tožbe oproščeni. No,
 zdaj pa že vemo, zakaj vera peša! Ali kmetje
 se ne dajo več pod noge teptati!

Duhovniški pretepač. O našem zancu ka-
 planu Luskarju iz St. Ilja pod Turjakom, ki
 zna tako lepe popravke pošiljati, smo izvedeli
 zopet lepo dogodbico. Morda nam pošlje kaplan
 zopet popravek, ali resnično je pa le. Par dni
 pred ožjo volitvijo je imel Luskar okoli kapla-
 nije več Robičevih plakatov nabitih. Stari čel-
 vljarski mojster V. Kandeč pa je pribil poleg
 še plakat za Ježovnika. Slučajno je bil Luskar
 pri vratih in rekel: „No, ker ste ta plakat na-
 abili, pa pojdite za mano notri, vam dam glažek
 vina“. Starček res stopi v hišo. Takoj za njim je
 kaplan vrata zaklenil, vzel pripravljene korabč
 in začel moža nevmiljeno pretepatvati, da
 je bil starček ves krvav in da nosi še da-
 nes levo roko povezano. To se je godilo letos,
 ne v srednjem veku. Opozarjamo orožnike, naj
 stvar preiščejo, da pride duhovniški pretepač,

ki se loti z bičom sivolasega starčka, tja kamor
 spada. Luskar pa nas naj toži pred porot-
 niki, da mu dokažemo vse, kar pišemo! Sicer
 pa čujemo, da bode moral Luskar iz St. Ilja
 romati in da je dobil že pisemce. Jokal se pač
 ne bode nikdo za njim.

Klerikalna omika. Prijatelj nam piše: Po-
 pisati moram smešno dogodbico, ki sem jo do-
 živel minulo soboto, ko sem šel iz Ormoža proti
 Cvetkovcu. Ki pridem gor na lentovski breg,
 zagledam kakih 200 korakov pred menoj na
 cesti neko stvar ležati; na bližnji nji vi pa sta
 se pasila dva vprežena vola po deteljici in vla-
 čila voz za sabo. Spočetka nisem videl, ali leži na
 cesti kup obleke ali kak prašič. Ko pa se malo
 približam, sem takoj videl, da to ni bila ne
 obleka ne prašič, ampak prašiču podobni člo-
 vek. Bil je ves opraskan in poln prahu, pijan
 pa kakor kanon. Ko pristopim bližje in ga opom-
 nim, naj bi vstal in šel raje k volmi v deteljo
 počivati, da bi ga kdo ne povozil, pričel je s
 hripavim glasom vpiti in prašal: „Kdo pa ste
 Vi? Ali bi me radi v „Štajerca“ dali kakor so
 me dali naši mihovski nemčurji? Pa le niso
 zmagali, propadli so; jaz sem 12 glasov za
 Ploja notri spravil. Ornig ne bode poslanec,
 dokler smo mi v Mihovci. Mi smo kristijani in
 Slovenci, mi imamo slovensko kri, ne pa toli
 prokleti nemčurji, ki so Orniga in Zdravca vo-
 lili!“ ... Tako mi je kvasila ta pijana nesnaga;
 odgovoriti nisem mogel nič, kajti pijan je bil kot
 kanon in ležal v prahu na čast klerikalne
 stranke. Vprašal sem ga končno, kako se piše.
 Vpil je: „To vas nič ne briga, povem vam pa
 le, da sem Jožef Skvorc ali Senjurjov Jožko, pa
 ne da bi me dali v „Štajerca“. — Vprašam še,
 je-li bil že kedaj v našem listu. Povedal je, da
 pač zaradi njegove ljube Tile, katero pa nikdar
 s krampom ne naganja, pač pa vsak teden z
 motiko (!). Ker sem ga hotel iz ceste spraviti,
 mi je rekel, da sem luteran in me psoval na
 vse pretege. Napoaled je povedal to-le: „Meni
 so kaplan krono dali, da sem ljudi
 odgovarjal od Orniga in sem tudi 12
 glasov dobil“... Medtem se je bližala neka
 ženska. Šel sem polagoma proč in si mislil:
 tvoji voli v detelji imajo pač več pameti kakor
 ti! Takšna je klerikalna vzgoja! Sramota!

Letni in živinski sejmi na Štajerskem. (Sejmi
 brest zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z
 zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**)
 pomenijo letni in živinski sejmi.) Dne 7. junija v Spodnji
 Poljskavi (svinjski sejm), okr. Slovenska Bistrica;
 v Kapelah**, okr. Brežice. Dne 8. junija v Gleichen-
 bergu**, okr. Feldbach; v Wundschuhu**, okr.
 Graška okolica; pri Sv. Marjeti na Dravskem
 polju*, okr. Maribor; v Strassu**, okr. Lipnica;
 v Brežicah (svinjski sejm); v Weizu*; pri Sv.
 Martinu pri Slovenjem Gradcu. Dne 10. junija
 v Pilštajnu**, okr. Kozje; v Kleinu (sejm s klavno
 živizo), okr. Lipnica. Dne 11. junija v Ormožu
 (svinjski sejm). Dne 12. junija pri Sv. Treh
 Kraljih, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; na Ptuj
 (sejm s ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji),
 okr. Kozje; v Mariboru*. Dne 13. junija v Obortu,
 okr. Bruck; v Žalcu**, okr. Celje; pri Sv. Dahu-
 Loče**, okr. Konjice; pri Sv. Stefanu**, okr.
 Kirchbach; v Radmerju, okr. Eiseners; pri Sv.
 Andražu v Slov. gor.**; okr. Ptuj; na Bregu pri
 Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato
 živino); v Kozjem** na Žigarskem Vrhu, okr.
 Sevnica; v Brežicah**, pri Sp. Dravogradu**,
 okr. Slovenji Gradec; v Gleinstättenu**, okr. Arvež.
 Dne 15. junija v Mooskirchnu**, okr. Voitsberg;
 pri Sv. Vidu**, okr. Ptuj; v Veitschu, okr. Kind-
 berg; pri Sv. Barbari**, okr. Konjice; v Mozirju**,
 okr. Gornjigrad; v Gnasu**, okr. Feldbach; v
 Pöllau**, v Lezabachu*, okr. Maribor; v Kostriv-
 nici**, okr. Rogatec; na Planini*, okr. Sevnica;
 v Brežicah (svinjski sejm); v Passailu, okr. Weiz;
 v Arvežu (sejm z drobnico). Dne 16. junija v
 Liezenu. Dne 17. junija v Söchavu**, okr. Für-
 stenfeld. Dne 18. junija v Ormožu (svinjski sejm).
 Dne 19. junija v Brucku*; na Ptuj (sejm s
 konji, govedo in ščetinarji); v Imenem (sejm s
 ščetinarji), okr. Kozje. Dne 20. junija na Bregu
 pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato
 živino). Dne 21. junija v Smarji pri Jelsah*; v
 Studencih*, okr. Maribor; v Pirchu**, okr. Weiz;
 v Marnbergu** (tudi sejm s konji); v Pektlu*,
 okr. Slovenska Bistrica; pri Sv. Tomažu** (kora-
 čice), okr. Ormož. Dne 22. junija pri Sv. Jurju**

okr. Celje; na Cerkevniku**, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Poljčanah**, okr. Slovenska Bistrica; v Sevnici**; v Brežicah (svinjski sejm); v Soštanju**, v Gaberji**, okr. Lipnica.

Novo podružnico kmetijske družbe so ustanovili v sv. Benediktu v Slov. Gor. Navzočih je bilo 45 posestnikov. Sadjarski in vinogradniški učitelj g. Belle je razpisal v lepih besedah pomen agrarnega dela. Sprejelo se je v delokrog nove podružnice še razne občine. V odbor so bili izvoljeni: za predsednika posestnik Franc Zupe iz sv. Benedikta, za namestnika župnik F. Zmazek, za tajnika nadučitelj Edu. Blenk, za odbornike pa: posestnik S. Kurbus, F. Pekonja, T. Kralj, F. Kraner, V. Lenja, E. Kramberger.

Kmetijska podružnica Slatinska priredi pri ugodnem vremenu v nedeljo dne 16. junija ob 9. uri predpoldan zborovanje v Kostivnici na posestvu g. Ignac Gotscherjevih dedičev. Popoldan ob 2. uri pri Andreju Drofenu. Na obeh zborovanjih bodo sledeče točke na dnevnem redu: „Zboljšanje naših travnikov, umetni gnoj in njegov upliv, pregled trave na listu mesta, vaganje sena na gnojenih in negnojenih poskusnih parcelah“. Oddaljeni napredni posestniki ste posebno na popoldansko zborovanje pri Drofenu povabljeni; tam tudi se vam priložnost nudi, si ogledati dreznarje in njih upliv v primeri z drugimi travniki. Udeležite se toraj množtevno!

Pekovski štrajk. V torek zvečer so stopili vsi pekovski pomočniki v Ptuj v štrajk.

Izpred porote v Mariboru. Poštna upraviteljica A. Petek iz Vohreta je bila obdolžena, da je poneverila 732 K uradnega denarja. Porotniki so zanikali stavljeno vprašanje in je bila toženka oproščena. — 4. junija je bila obsojena 62 letna ciganka Karolina Pestner na 4 leta ječe, ker je v prepiru svojega moža ustrelila.

Iz Koroškega.

Svindlarski „Mir“ postaja z vsakim dnevom podlejši in prekosi danes že svoje štajerske ter kranjske bratce. Kakšna mora biti morala stranke, katere glasilo se bori s tako nizkimi sredstvi kakor „Mir“? Ali ni med slovenskimi klerikalci niti enega poštenjaka, ki bi se sramoval divjanja te cunje?.. Ne povemo to, ker bi se morda „Mirovega“ strupa bali. Ne! Pes, ki laja veliko, ti ne stori ničesar. Ali ponavljati hočemo le, da sanja baje „slovenski“ „Mir“ slovenske napredne kmete na Koroškem z najpodlejšimi primki, da govori tako rovtarski jezik, kakor se ga poslužil k večjemu šnopsar, kadar pade pod miso. In koroški duhovniki so krivi te zadevi!! Ti posuroveli, breznačajni duhovni pa hočejo biti obenem „vzgojitelji ljudstva“ ter „duhovniki ljubezni“. Ironija! Ljubezem, vzgoja, izobrazba, vera, cerkev, — ali mislite, da se brigajo politikujoči farji za vse to? Figal! Politični kšeft jim je glavna stvar, politična hujskarija je vsebina njih delovanja, politična laž jim je glavna boginja... In „Mir“ je glasilo teh ljudi! Shranili bomo številke „Mira“. Morda jih bodo poznejši rodovi prelistali in se čudili, kako propalo, kako lopovsko je bilo politično farštvolo leta 1907!!!

„Mirovi“ plodovi. Iz St. Lipša pri Žoneku se nam piše: Seme, ki ga seje neslavni, rečimo neslani „S-Mir“, začne nositi obilne plodove v škodo črnim pristašem. Kakor neka žena v Velikovu, o kateri je „Štajerc“ svoj čas poročal, tako je tudi neki Jurij Podriečnik p. d. Tišler v Banji vesi mislil, si dati duška s tem, da je po izgledu „Mira“ imenoval v gostilni častitega g. Frid. Seifriza „lumpa“. Bil je na-to tožen in pri sodnjski obravnavi dne 29. maja obsojen na tri dni zapora. Tam v kejni bo pihal zdaj rčet, ki ga nam „Mirovi“ dopisniki zmeraj želijo in bo imel priložnost premišljevat, kaj se pravi psovati poštene ljudi. Kaj pravi k temu naš župnik, ki si je v številki 24 „S-Mira“ od dne 1. junija kot „faran“ sam tako klaverno hotel rešiti čast? Mi vzdržujemo svojo trditev, da ste agitirali na sveti večer. Sram vas bodi! Vprašamo vas: ali je bilo dejanje Jurija Podriečnika, vašega pristaša, tudi „kričansko“? Podriečnik, ti pa se zahvali pri teh ljudeh.

Farška kuharica — tajnik. Ker imajo črni gospodje toliko posla z politikom, ne morejo več opravljati svojo dolžnost v župnijskem uradu.

Zato jih pričenjajo nadomeščati njih frajlice kuharice. To novo vrsto je vpejal kot prvi župnik Fuchs v Sv. Danjelu. Pri zadnji volitvi se je pokazalo, da je izpolnila in popisala farovška kuharica nekemu voličnu poročni list. Radovedni smo, kaj poreče oblast k temu? Morda pričnejo kuharice tudi pridige imeti in mašo brati?...

V Borovljah so bili voljeni za župana g. Jos. Ogris, za občinske svetovalce pa gg. Avg. Kastner, Jos. Marx, F. Kusternigg in Nik. Angelo, vsi vrli naprednjaki!

Grozni samomor. 78 letni Jurij Pankhalter v Celovcu še je prerezal z britvijo vrat in preparal trebuh.

Umor ali samomor? Te dni so našli v Lasahtu minerja Batrita Tollerja, pridnega delavca, mrtvega. Pravi, da se je sam umoril.

Nevihita. Precej huda nevihta je divjala 25. maja ob osiaskem jezeru. Toča ni napravila posebno velike škode. Pač pa je ubila strela posestnika Hohensaserja, ki je zbežal med nevihto pod drevo.

Po svetu.

V blaznosti je umoril neki zblazneli človek v Sosnovici svojo ženo in 5 otrok ter si vzel potem sam življenje.

Rudarska smrt. Iz Dortmundu na Pruskem se poroča: V jami v Reklingshausenu je bilo zasutih 13 rudarjev; 2 sta ubita, ostali težko ranjeni.

Veliki požari. Na Moravskem so se zgodili velikanski požari. V Stitni je pogorelo 83 posestev, v Pohlicu 30, v Sadriedicu 26, v Obigitanu 10 z romarsko cerkvijo, v Pitinu 21 posestev. Skupne škode je za 800.000 kron.

Ljubi „Štajerc“! Nemski listi poročajo: Tudi pri Jugoslovanih ima skoraj vsaka cerkev kakšni „čudež“, ki poveča njene dohodke. V Travniku hranijo Turki troje las iz brade peroka. L. 1860 so kupili prebivalci v Vukovaru okostje sv. Bona za 30.000 goldinarjev. Postavili so kosti v glavnati krsti v cerkvi. Neki duhovnik je pripeljal zdravnika, da mu pokaže te svetniške kosti. Zdravnik gleda in gleda ter pravi končno: „No, ta svetnik je bil pač zelo čudni človek!“ — Duhovnik odgovori: „Zakaj?“ — „No“ — pravi zdravnik — „zato, ker ima dvoje levih nog“... Obležli so čudnemu svetniku hlače, da bi ljudje ne videli oboje levih nog...

Gospodarske.

Nujna potreba. Prav nobenega dvoma ni, da bi naš kmetijski stan bil že davno na stališču ki mu gre v državi z ozirom na njegov pomen v narodnem gospodarstvu, če bi se mu ustvarili z ozirom na njegovo duševno izobrazbo potrebni in primerni temelji. Danes pa se skoro zdi, da so vse pridobitve moderne države, velikanski razvitek prometa, velepomembne iznajdbe na polju prirodnih ved in tehnike, s kratka vse, kar imenujemo skupno „moderno kultura“, kmetu samo v škodo. In zakaj? Ker manjka kmetickemu stanu potrebna podlaga, da bi vse to pridobitve, kakor se to zgodi pri vseh drugih stanovih, izkoristil za svoje gospodarstvo in njegov prospah. Da nas ne bo kdo krivo razumel. Tukaj ne maramo priporočati tiste kulture, ki stremi za tem, da bi popolnoma iztrebila v kmetu konservativni element. Konservativen pomeni vzdržujoč in vzdržati se moremo le s tem, da porabimo vse, kar nam nudi neprestan napredek časa, za svoje vzdrževanje. In tako se tudi utemeljuje strokovna izobrazba kmeskega stanu. Dasi je zelo znamenje časa, da se sicer počasi, a zato vedno iz srede kmetkega stanu čujeja glasovi, ki žele in zahtevajo za kmetu primerno strokovno izobrazbo, vendar moramo opozoriti na to, da so te želje le enostranske, ker se tičejo samo možkega dela kmetkega prebivalstva, dočim se je drugi, ravno tako važen činitelj, ženski del, doslej pri reševanju tega vprašanja popolnoma zanemarjal. S temi vraticami hočemo o tem vprašanju nekaj spregovoriti in podati par navodil. Za izobrazbo kmetic se je sicer na Štajerskem zgodilo v pretečenem desetletju nekaj s tem, da so se osnovali tečajji za kmetke hčerke v Grabnerhofu in na zimski soli v Andricu, kjer se vsako leto poučuje določeno število kmetških čerker v gospodinjstvu, vendar je to število malo v razmerju s tisočmi družinami, ki jih šteje naša dežela. Če tudi vpoštevamo, da se poučuje večje število hčerk premožnih kmetov na drugih krajih v gospodinjstvu, vendar je to šte-

vilo v razmerju z drugim kmetickim prebivom, ki se ne uči, brez pomena. Velikanska čina kmetic ni imela v svojem življenju prilike, da bi si pridobila za svoje gospodarstvo primerno strokovno izobrazbo. Če mislimo ni nobenega stanu, pri katerem bi bilo delovanje moža in žene takega pomena, ravno pri kmetickem, kjer tvori podlago za spevanje in vseh celega gospodarstva, pač lahko uvidimo, kako velikanskega pomena je ta stvar. Skupno delovanje je zankazano potrebno vsled posebnega značaja, ki ga vsako gospodarstvo, posebno pa kmeticko, da se trudita danes kmet in kmetica, da spodarita skupno, kakor najbolje vesta in vprašanje pa je, ali lahko to skupno delovanje tudi primeren sad, če nimata ne ona za to potrebne izobrazbe. Kakor stvar nes stoji, lahko s mirno vestjo rečemo, da temi niso mogoči brez strokovne izobrazbe, pomen ne maramo nikomur nič očitati, poln hočemo samo, na kak način bi se delo olajšalo in storilo, da bi prineslo več utreba nam je samo, da si stavimo pred o našnje časovne razmere in videli bomo, da to, kar smo z gore rekli, rekli, res. Naše našnje gospodarstvo mora delati z denarjem dohodki. Gospodar mora gledati za tem, da iz svojega gospodarstva kolikor je mogoče dohodkov, kar pa se ne more zgoditi, če ne ve, kako se to doseže, če se ni kakor prej rekli, pripravil za svoj stan s strokovno strokovno izobrazbo. S strokovno izobrazbo se tudi marsikateri izdatek zmanjšal, tudi ljenje na kmetiji bi postalo ugodnejše na to, da bi gospodinja že vsled svojega stan kot mati lahko neizmerno mnogo dobrega rila posebno, če bi se ji dala za to večja, širnejša in globokejša izobrazba. Predaleč bi zavedlo, če bi hoteli ugodnosti, ki jih daje strokovna izobrazba, razlagati na posameznih čajih, to pa tudi ni naša naloga na tem mestu. Pač pa je naša dolžnost, da pokažemo pota ki nas bodo počasi pripeljala do tega smota. Kot vzor nam služi neka naprava, ki prog v malih mestih in trgih zelo imenitno in obrtno potovalne učiteljice. Te bivajo po časa v krajih, kjer je mnogo obrtnikov in poučujejo hčerke obrtnikov v vseh potrebnih strokovnih vedah. Kar je tukaj mogoče, kar dobro prospeva in dobiva podpore od države, bi se lahko uvedlo tudi za kmetijstvo. Želja uvedbo gospodinjških potovalnih tečajev v kmetijskih podružnicah je tembolj upravičena, ker sicer zaostanemo za trgi še bolj, kakor tako smo. Če se nam to posreči, bomo s na eni strani dosegli, da bo imela kmetica splošno kmeticko izobrazbo, na drugi strani bi s tem pridobili že sedaj obstoječi zavod kmetijstvo krepko oporo, ker bi se vsako poučevalo večje število kmetic, tudi onih, ki dolgo gospodinjstvo, vsaj v najnavadnejših gospodinjstvu. To delo bi lahko obsegalo deželo in segalo v najskritejše kotičke in lahko z malimi državnimi podporami delo naravnost plodonosno. Umevno je, da bodo kmetkega prebivalstva tudi to novotarije, kakor ob svojem časn potovalne učiteljice gledal z nezaupanjem in postrani. Danes pa kmet nestrpno potovalnega učitelja in tako prišlo tudi v tej stvari. Potovalna učiteljica bi kazala in razlagala, bi si kmalu pridobila naklonjenost gospodinji in bi jim postala mo opora, brez ktere kmalu potem ne bi mogla shajati. Potovalna učiteljica bi potovala od kraja in bi prirejala ne predolge trajajo tečaje o gospodinjstvu, na ta način bi do gospodinjstvom najpotrebnejšo strokovno izobrazbo, ki jo rabijo v kmetijstvu in bi na ta vplivala zelo blagodejno na ves razvoj naš gospodarstva. Z ozirom na veliko narodno spodarstveno važnost, ki bi jo imela ta stvar, bi lahko smatrali denar, ki bi bil potreben to, kot glavnico, ki nese tisočere obresti. V spisku smo navedli samo na kratko nekatere meljne poteze, kako si mislimo ta gospodinjstvom. Naša najskritejša želja pa je, da ljudje, ki lahko odločajo o tej stvari, spoznavljajo velikansko vrednost gospodinjstvega ponka, bi se lotili tega vprašanja in ga za ves našega kmetijstva ugodno rešili.

Generalni tajnik Juv...